

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Murat Bakan
İzmir Milletvekili

24/07/2017 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunduğum 7/15948 esas numaralı yazılı soru önergeye yanıt verilmemiştir.

İzmir'in Selçuk ilçesi sınırları içindeki Efes antik kentinin ilk kuruluşu MÖ 6000 yıllarına, Neolitik Dönem olarak adlandırılan Cilalı Taş Devrine kadar dayanmaktadır.

Batı Anadolu'da eski bir İyon şehri olan Efe, o çağlarda 'Ephesus' adını taşımaktadır. Şehrin yıkıntıları İzmir'in Selçuk ilçesinin 3 km batısındadır. Şehir Panayır (Prion) Dağı'nın yamaçlarında kurulmuş olup, Yunanlı yazarlara göre şehrin ilk sakinleri 'Amazonlar'dır. Eski bir inanış ise, buraya MÖ 1000 yıllarında İyonlar'ın geldiğini söylemektedir.

Yapılan kazılarla Efes çevresindeki höyükler ve kalenin bulunduğu Ayasuluk Tepesi'nde Tunç Çağına ve Hititler'e ait yerleşimler bulunmuştur. MÖ 1050 yıllarında Yunanistan'dan gelen göçmenlerin de yaşamaya başladığı Efes, MÖ 560 yılında Artemis Tapınağı çevresine taşınmıştır.

En görkemli dönemlerini Yunan ve Romalılar zamanında yaşayan Efes, antik dünyanın en önemli merkezlerinden biri olmuş ve yaklaşık 6000 yıllık tarihi boyunca uygarlık, bilim, kültür ve sanat alanlarında her zaman önemli rol oynamıştır.

Asya ve Avrupa arasında köprü işlevinde önemli bir liman kenti olan Efes, konumuyla çağının en önemli politika ve ticaret merkezi olarak gelişmesini ve Roma Devrinde Asya eyaletinin başkenti olmasını sağlamıştır.

Efes antik kentinde yer alan Artemis Tapınağı Anadolu topraklarında Ana Tanrıça "Kybele" geleneğine dayalı Artemis kültürünün en büyük tapınağıdır ve dünyanın yedi harikasından biri olarak kabul edilmektedir.

Tapıntan geriye sadece yapının temelleri, bir sütunu ve bazı heykel parçaları kalmış olup, heykeller bugün British Museum'da sergilenmektedir.

Efes antik kentinin önemli yapılarından biri de Celcius (Celsus) Kütüphanesidir. Roma Döneminin mimari özelliklerini tümüyle yansıtan yapının ön cephesinin dekorasyonu devrinin en güzel örneklerindedir.

Yaklaşık sekiz kilometre karelik bir alana yayılan Efes antik kentinin kalıntıları içinde kazı, restorasyon ve düzenleme çalışmaları yapılmış ve bazı bölümler ziyarete açılmıştır. Ancak

24976

henüz gün ışığına çıkarılmamış kalıntıların bulunduğu ve bölümlerde kazı ve restorasyon çalışmalarının devam ettiği bilinmektedir. Bu bağlamda;

1 – Bakanlığınızın Selçuk ilçesindeki antik kentler ve Efes ile ilgili çalışmalara hangi konularda ne şekilde ve ne kadar desteği/katkısı olmuştur ve olmaktadır?

2 - Bakanlığınızın Selçuk ilçesindeki antik kentlerin özellikleri kapsamında hem İzmir'in tarihi ve kültürel değerlerini ortaya çıkarmak hem de insanlığın ortak kültürel mirası olan Selçuk ilçesindeki antik kentler ile Efes'in korunması için ne gibi çalışmalar yapmaktadır?